Prima instanţă: Judecătoria Orhei sediul central (judecător A.Romanaș)
Dosarul nr.25r-146/24 (nr.2-24060259-03-25r-22082024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

18 noiembrie 2024 **mun. Bălţi**

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului **Elena Grumeza**
Judecătorii: **Natalia Chircu, Dumitru Corolevschi**

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de executorul judecătoresc Lilia Corolețcaia împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Lilia Corolețcaia privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion, -

a constatat:

Poziţia instanţei:

La 04.06.2024 executorul judecătoresc Lilia Corolețcaia s-a adresat în instanța de judecată cu demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion.

În motivarea demersului executorul judecătoresc a invocat că prin documentul executor nr.MA 00032036 din 22.12.2023, emis de Centru Militar Teritorial Orhei, Procopenco Ion este obligat să achite în beneficiul statului amenda în mărime de 1500,00 lei; la fel prin documentul executor nr.MA 00030624 din 29.11.2022, emis de Centru Militar Teritorial Orhei, Procopenco Ion este obligat să achite în beneficiul statului amenda în mărime de 1500,00 lei.

Susține că în baza documentului executoriu nominalizat a fost intentată procedură de executare nr.118s-1917/2024 din 18.03.2024, fiind aplicate măsuri de asigurare a executării, însă debitorul se eschivează intenționat să achite datoria.

Întru neadmiterea părăsirii teritoriului Republicii Moldova, fapt ce ar face dificilă executarea documentului executoriu, consideră necesar de aplicat debitorului interdicție de a părăsi țara.

În drept, demersul se întemeiază pe dispozițiile art.64, 72, 73 Cod de executare.

Solicită executorul judecătoresc Coroleţcaia Lilia aplicarea interdicţiei de a părăsi teritoriul RM pe un termen de 6 luni, în privința debitorului Procopenco Ion, a.n.*****, c/p *****cu domiciliul în *****, examinarea demersului în lipsa sa.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024 demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Procopenco Ion s-a respins ca neîntemeiat.

Solicitarea recurentului:

La 10.06.2024 executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024, solicitând casarea integrală a încheierii.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului a invocat că în urma măsurilor de executare întreprinse a stabilit că debitorul pe conturile bancare deschise în instituțiile financiare nu deține mijloace bănești, dânsul nu figurează în calitate de asociat al societății comerciale, întreprinzător individual înregistrat pe teritoriul RM, nu deține bunuri mobile sau imobile, care ar putea fi urmărite în contul stingerii datoriei și nu este angajat în câmpul muncii.

La citații debitorul nu se prezintă, scrisorile recomandate sunt restituite cu mențiunea ”plecat”. În urma verificărilor s-a stabilit că debitorul circulă regulat peste hotarele țării, fapt confirmat prin informația de la Poliția de Frontieră. Astfel executorul judecătoresc, din oficiu, consideră necesară aplicarea în privința debitorului a interdicției de a părăsi țara din motiv că documentul executoriu este din anul 2022, iar debitorul se eschivează cu rea intenție de la executarea acestuia, ce duce la tergiversarea executării.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră pasibilă de admitere cererea de recurs din considerentele ce succed.

În speță se contestă încheierea instanței de judecată prin care s-a respins demersul executorului judecătoresc privind aplicarea debitorului a interdicției de a părăsi țara.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanţa de recurs denotă faptul că copia încheierii din 06.06.2024 a fost expediată executorului judecătoresc la 07.06.2024. Recursul a fost declarat la 10.06.2024, prin urmare, recursul este declarat în termenul legal stipulat la art.425 Cod procedură civilă.

Articolul 426 alin.3 Cod de procedură civilă prevede că recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Materialele cauzei denotă faptul că prin încheierea executorului judecătoresc Coroleţcaia Lilia nr.118s-1764/2024 din 31.05.2023 s-a primit spre executare documentul executoriu nr.MA 00030624 din 29.11.2022, emis de Centrul Militar Teritorial Orhei prin care s-a dispus încasarea de la Procopenco Ion în contul statului a amenzii în mărime de 1500 lei, a fost informat debitorul despre obligația de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc la 23.06.2023 /f.d.14,15/. La 31.05.2024 executorul judecătoresc Coroleţcaia Lilia a emis încheierile privind asigurarea executării documentului executoriu nr.MA 00030624 din 29.11.2022 și aplicarea măsurilor de asigurare a executării /f.d.12,13/. Corespondența executorului judecătoresc expediată debitorului a fost restituită cu mențiunea ÎS Poșta Moldovei ”necunoscut” /f.d.11/.

Prin încheierea executorului judecătoresc Coroleţcaia Lilia nr.118s-1917/2024 din 18.03.2024 s-a primit spre executare documentul executoriu nr.MA 00062036 din 22.12.2023, emis de Centrul Militar Teritorial Orhei, prin care s-a dispus încasarea de la Procopenco Ion în contul statului a amenzii în mărime de 1500 lei; a fost informat debitorul despre obligația de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc la 23.06.2023 02.04.2024 /f.d.7,8/. Tot la 18.03.2024 executorul judecătoresc Coroleţcaia Lilia a emis încheierile privind asigurarea executării documentului executoriu nr.MA 00062036 din 22.12.2023 și aplicarea măsurilor de asigurare a executării /f.d.5, 6/.

Corespondența executorului judecătoresc expediată debitorului a fost restituită cu mențiunea ÎS Poșta Moldovei ”plecat” /f.d.3/.

Potrivit informației de la Poliția de Frontieră în perioada 28.04.2023-03.05.2024 a fost înregistrată ieșirea din țară a debitorului Procopenco Ion la 04.05.2023 și 31.01.2024 /f.d.4/.

La 04.06.2024 executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia s-a adresat în instanța de judecată cu demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion, a.n.*****, c/p *****cu domiciliul în *****.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024 demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleţcaia privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Procopenco Ion s-a respins ca neîntemeiat.

În argumentarea soluției instanța de prim nivel a conchis că din materialele anexate nu reies careva probe întru susţinerea oportunității aplicării interdicției de a părăsi ţara, și că prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului

executoriu, că debitorul nu este obligat prin documentul executoriu să îndeplinească careva prestații/obligații personale, precum ar fi îndeplinirea unor munci, prestarea unor lucrări, servicii sau dezmințirea unor informații, etc., obligații care pot fi executate numai de debitor personal.

La 10.06.2024 executorul judecătoresc Lilia Coroleţcaia a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024, solicitând casarea integrală a încheierii.

În conformitate cu prevederile art.1 alin.1; alin.2 Cod de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. Executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod şi cu alte acte normative.

Articolul 22 alin.1 lit.x) din Codul de executare prevede că executorul judecătoresc este în drept: să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Potrivit art.64 Cod de executare, (1) Interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.(1^1) Încheierea instanţei de judecată prin care se dispune aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara se trimite spre executare Poliţiei de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

Potrivit art.27 din Constituţie, dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat. Oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară.

În virtutea prevederilor coroborate ale art.19 şi art.27 din Constituţie, tuturor cetăţenilor, cetăţenilor străini, apatrizilor, refugiaţilor şi beneficiarilor de protecţie umanitară le este garantat dreptul la libera circulaţie în interiorul statului şi de a ieşi din ţară.

Dreptul la libera circulaţie este protejat, de asemenea, de art.2 din Protocolul nr.4 la Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, art.12 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art.13 alin.2 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului.

Dreptul persoanei la libera circulaţie, protejat de prevederile art.27 din Constituţia Republicii Moldova şi de instrumentele internaţionale, nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrîngere se exclude. Acest drept poate fi restrîns, exercitarea lui impunînd respectarea condiţiilor prevăzute de lege.

Colegiul civil remarcă faptul, că Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea pentru controlul constituţionalităţii art.8 lit.g), art.11 alin.(4) din Legea nr.269-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova, cu modificările şi completările ulterioare, art.64 din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 în redacţia Legii nr.143 din 2 iulie 2010 pentru modificarea şi completarea Codului de executare al Republicii Moldova a statuat că Curtea reţine că orice limitare a dreptului persoanei la libera circulaţie, manifestată fie prin refuzul eliberării actelor de călătorie necesare exercitării acestei libertăţi, fie prin interdicţia de a părăsi ţara, trebuie să corespundă anumitor exigenţe de ordin material şi procedural, care să garanteze proporţionalitatea acesteia cu scopul urmărit.

Astfel, potrivit art.54 din Constituţie, exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sînt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei.

De asemenea, art.2 alin.3 din Protocolul nr.4 la Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale stipulează că exercitarea dreptului la libera circulaţie nu poate face obiectul altor restrîngeri decît al celor care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, siguranţa publică, menţinerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora.

Curtea a menționat că interdicţia de a părăsi ţara, stipulată de art.64 din Codul de executare, este o măsură excepţională, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art.63 alin.(1) din Codul de executare. După conţinutul lor, aceste măsuri, avînd scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de

interdicţii, ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.

Conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii avînd ca subiect ingerinţa în dreptul de a părăsi ţara, măsura de restricţionare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, şi anume protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu. În speţa Reiner c. Bulgariei (nr. 46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că „...din principiul proporţionalităţii reiese că restricţia privind dreptul de a părăsi ţara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decît în măsura în care urmăreşte un scop, perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăseşte ţara ar putea compromite şansele de a percepe suma în cauză”.

Reieșind din cele relatate, Colegiul consideră întemeiat demersul executorului judecătoresc Coroleț caia Lilia privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion, or, nu se atestă întreprinderea de către debitor a măsurilor în vederea stingerii datoriilor debitoare.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți constată că argumentele recursului constituie temei de casare a încheierii contestate, motiv pentru care recursul declarat de executorul judecătoresc Coroleț caia Lilia se admite, se casează integral încheierea Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024 și, soluționând prin decizie problema respectivă, se admite demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleț caia privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion. Se aplică interdicție de a părăsi țara pe un termen de 6 luni debitorului Procopenco Ion, a.n.*****, c/p *****cu domiciliul în *****.

Potrivit art.428 alin.1 Cod procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ,-

d e c i d e :

Admite recursul declarat de executorul judecătoresc Coroleț caia Lilia.

Casează integral încheierea Judecătoriei Orhei sediul central din 06.06.2024, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleț caia privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion și, soluționând prin decizie problema respectivă, se admite demersul executorului judecătoresc Lilia Coroleț caia privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Procopenco Ion.

Se aplică interdicție de a părăsi țara pe un termen de 6 luni debitorului Procopenco Ion, a.n.*****, c/p *****cu domiciliul în *****.

Încheierea instanţei de judecată se trimite spre executare Poliţiei de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător **Elena Grumeza**

Judecători **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**